

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. c)
Istorie

Varianta 6

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Locuitorii celor două țări [Moldova și Țara Românească] știau [...] că alcătuiau unul și același popor, cu origine, limbă, religie, tradiții și cultură comune, că erau despărțiți doar prin granițe politice pe care nu ei le fixaseră, și [...] că românii din Transilvania făceau și ei parte din același popor, numai că aceștia [...] nu puteau participa la conducerea propriei țări. De aceea, conducătorii românilor au decis că primul pas trebuie făcut prin unirea celor două țări din afara arcului Carpaților [...]. În plan intern nu trebuia depus un efort prea mare, pentru că voința de unire era clară și se exprima răspicat prin *partida națională* [...]. Mai dificilă era convingerea marilor puteri în legătură cu nevoia de unire. Sarcina aceasta și-au luat-o în primul rând foștii revoluționari de la 1848, exilați în Occident de regimurile vechi revenite la putere, mai ales de cel de la București. Ei au format adevărate lobby-uri (grupuri de susținere) românești [...] în Anglia, Prusia, dar mai ales în Franța, la Paris. Nicolae Bălcescu, C. A. Rosetti, Dumitru Brătianu și alții erau membri în comitete democratice europene [...] și gândeau la o soartă mai bună a tuturor națiunilor europene.”
(I.A. Pop, *Istoria ilustrată a românilor pentru tineri*)

B. „Adunarea ad-hoc din Moldova și-a început lucrările la data de 4 octombrie 1857, iar cea din Țara Românească la 12 octombrie. Lucrările au fost dominate de unioniști - Mihail Kogălniceanu și Alexandru Ioan Cuza la Iași, C. A. Rosetti, frații Golescu și Dumitru Brătianu la București [...]. Ambele Adunări ad-hoc, cea din 19 octombrie din Moldova și cea din 21 octombrie din Țara Românească, au adoptat imediat rezoluții ce chemau la unire, la autonomie, neutralitate și garantarea colectivă a noii ordini de către puteri.

Deputații doreau, de asemenea, să abordeze fără întârziere și alte chestiuni presante. În Moldova, ei s-au avântat într-o dezbateră vie în legătură cu organizarea politică și economică viitoare a țării [...]. Dezbateră cu privire la problema agrară a scos în evidență o ruptură majoră în rândurile unioniștilor [...]. În [...] Țara Românească, aproape toți unioniștii [...] doreau să evite orice dezbateră serioasă a problemelor sociale și economice, pentru că erau [...] conștienți de deosebirile de vederi dintre ei în privința chestiunii agrare și a democratizării vieții politice și se temeau că o dezbinare în rândurile lor, în această etapă, ar fi putut împiedica înfăptuirea unirii.”
(K. Hitchins, *România, 1774-1866*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți o mare putere precizată în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la rezoluțiile Adunărilor ad-hoc din 1857. **2 puncte**
3. Menționați două personalități politice la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că unioniștii doreau să evite o dezbateră a problemelor sociale și economice. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două fapte istorice care au contribuit la formarea statului român, desfășurate în primele șase decenii ale secolului al XIX-lea, în afara celor precizate în sursele date. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a Constituției din 1866 adoptată în statul român. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„După experiențe militare în Serbia, Croația și în Ducatul Milanului, Iancu de Hunedoara ajunge voievod al Transilvaniei în 1441, iar din 1446 și guvernator (regent) al Ungariei. [...] În 1442, voievodul înfrânge încercarea turcilor de a intra în Transilvania și obține o mare victorie asupra lor pe cursul superior al Ialomiței [...]. Între noiembrie 1443 și ianuarie 1444 întreprinde «o lungă campanie» contra otomanilor în Peninsula Balcanică, până la Adrianopol. Iancu de Hunedoara ia parte la bătălia de la Varna din 10 noiembrie 1444, pierdută de creștini [...].

Cea mai strălucită victorie obținută de Iancu de Hunedoara rămâne aceea de la Belgrad din 22 iulie 1456, victorie care, la trei ani după căderea Constantinopolului, va opri pentru 70 de ani înaintarea turcească spre centrul Europei. Cetatea este asediată între 4 și 21 iulie 1456. Turcii încearcă blocarea cetății și dinspre Dunăre, dar flota lor e înfrântă de flota lui Iancu de Hunedoara la 14 iulie, ceea ce îngăduie garnizoanei să primească întăriri. La 21-22 iulie sultanul pornește un asalt general care e respins, și contraatacul condus de Iancu de Hunedoara îi pune pe fugă pe turci. [...] Victoria din 1456 contribuie la redresarea moralului Europei după căderea Constantinopolului. [...]

Eforturile lui Iancu de Hunedoara sunt continuate de Vlad Țepeș, domn al Țării Românești. [...] În iarna din 1461-1462 atacă fortărețele turcești de la sud de Dunăre. [...] În 1462 refuză să mai plătească tribut Imperiului Otoman. Ca urmare, sultanul Mehmed II pătrunde cu o puternică armată în Țara Românească. [...] Vlad Țepeș, care nu avea suficiente forțe [...], preferă, în locul confruntării deschise, războiul de hărțuială, în care se dovedește iscusit.”

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți voievodul Transilvaniei precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați domnul Țării Românești și o cauză a conflictului dintre acesta și otomani, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la acțiunile militare din perioada 1442-1444. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la bătălia de la Belgrad, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în secolul al XIV-lea sunt organizate instituții centrale în spațiul românesc extracarpatic. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre practici politice adoptate în România, în secolul al XX-lea, având în vedere:

- menționarea câte unui aspect referitor la Constituția României din 1923, respectiv la Constituția României din 1938;
- precizarea ideologiei totalitare impuse în România și prezentarea unei practici politice totalitare adoptate de statul român, în prima jumătate a secolului al XX-lea;
- menționarea a două prevederi ale Constituției statului român, adoptată în 1965;
- formularea unui punct de vedere referitor la practicile politice adoptate în România, în ultimul deceniu al secolului al XX-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.